І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5387

РІК LXXII. Ч. 17. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го СІЧНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 27, 1965 No. 17. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 26-го січня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН 25-ГО СІЧНЯ ВНІС ДО Конгресу проєкт бюджету на фінансовий рік 1966. Прибутки передбачені на $94.4 більйона, витрати на — $99.7 більйона, а дефіцит мав би виносити $5.3 більйона. На оборону, космічні лети і на допомогу закордонові призначено 61% всіх видатків. Найбільші прибутки мають дати 48% із прибуткових податків окремих осіб.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН В ПОНЕДІЛОК 25-ГО СІЧНЯ перебував ще в шпиталі, куди його відвезли в суботу по півночі. Пресовий секретар Білого Дому Джордж Ріді заявив, що Президент почувається добре, і що він майже видужав із перестуди та з болю горла. Також і пані Джансон, яка лікується в шпиталі від суботи по полудні, почувається краще. Лікарі вирішать, чи Джансон зможе бути на похороні Черчилла, але це станеться аж в середу, або й пізніше.

ЗДА ПЛЯНУЮТЬ ДО 1970-ГО РОКУ ВИСЛАТИ НА МІСЯЦЬ АСТРОНАВТІВ, які б там перші досліджували цю плянету. Цей проєкт започаткував був покійний президент Джан Ф. Кеннеді і його продовжує президент Джансон. Інженер із проєкту Аполлон д-р Джозеф Ф. Ші заявив 25-го січня, що, на його думку, вдасться до 31-го грудня 1969-го року дістатися на Місяць. Але деякі фахівці висловлюють сумніви, чи вдасться до визначеного реченця американським астронавтам залетіти на Місяць, бо проєкт Джемінай вже є спізнений на кілька місяців і в найближчих роках може ще більше припізнитися.

ОПОЗИЦІЯ ДО УРЯДУ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА боїться інфляції доляра внаслідок того, що з кожним роком збільшується федеральна заборгованість, бо уряди пропонують незбалянсовані федеральні бюджети. Відомий журналіст Генрі Дж. Тейлор пише в часописах пресового концерну Скріпса - Говарда, що пляни Президента дуже чарно виглядають, але в практиці вони ведуть таки до інфляції. Коли б можна було за допомогою федеральних дефіцитів зліквідувати убогість, пише Тайлор, то можна б це легко зробити, Єподвоївши Федеральний бюджет. Але збільшуючи дефіцити та федеральну заборгованість, одночасно обезцінюємо вартість доляра — твердить Тейлор.

НОВИЙ ГОЛОВА РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ РЕЙ С. БЛІСС заявив, що він працюватиме на своєму пості, як „реальний політик" і не тратитиме часу на міжпартійні усобиці та різні ідеологічні непорозуміння. Блісс має перебрати урядування від Діна Бирча, який зрезиґнувати має 31-го березня. Всі республіканські політичні групи є вдоволені з такої розв'язки партійного напруження, яке заіснувало після програних виборів в дні 3-го листопада. Голова Товариства Республіканських Губернаторів з Айдаго Роберт Е. Смайлі сказав, що тепер є направду знов єдність в Республіканській партії.

АЖ ТЕПЕР ВИЯВИЛОСЯ, ЩО КОМУНІСТИЧНІ ПАРТІЙНІ ПРОВІДНИКИ з країн Латинської Америки ще в листопаді м. р. відбули окремі наради в Гавані на Кубі, які старалися втримати в тайні, але це не вдалося. Кубинські комуністи хотіли привести до об'єднання між Москвою і комуністичним Китаєм, але як видно з теперішнього відношення між СССР і Пейпінґом, це не вдалося. Совєтську делеґацію очолював член партійного секретаріяту Юрій В. Андропов, який є спеціялістом від закордонних комуністичних партій. Члени делеґацій із латинських держав їздили до Гавани через чеську Прагу.

У СВІТІ

В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ далі політична ситуація дуже напружена внаслідку демонстрацій буддистів. Два буддистські лідери вже шостий день переводять голодівку, заповівши, що голодуватимуть до смерти, поки не зречеться прем'єр Тран Ван Гуонґ. Проте військо далі підтримує названого прем'єра. В цілій провінції, столицею якої є місто Гуе, де приміщується головна кватира буддистів і де спалено американську публічну бібліотеку проголошено виїмковий стан.

У СТОЛИЦІ ФІЛІППІН МАНІЛІ відбулася вулична демонстрація 5.000 студентів і робітників з антиамериканськими транспарентами. Демонстранти спалили ляльку „Дядька Сема". Демонстранти домагалися скасування американських військових баз, скасування військового союзу з ЗДА і т. п. Причиною демонстрації — стріляння американських стеж біля військових складів автохтонів, які переходять через терен військових інсталяцій та, буває, крадуть військове майно.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕЙСАКУ САТО повторив у парляменті свою заяву, яку він склав був під час недавньої своєї візити у Вашинґтоні, що Японія буде старатися грати більшу ролю в користь світового миру. Він заповів недалекі свої відвідини в різних країнах південної Азії, яким Японія готова допомогти економічно.

У ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОМУ СОЮЗІ найвидатніший тамошній адвокат, Абрам Фішер, білий, який боронив в судових розправах чорних автохтонів, противників біло-расової політики уряду Гендріка Верверда, залишив дома листа з гострими атаками проти того уряду та з заявою, що він буде скриватися, щоб не дати себе арештувати, та з криївки вестиме акцію проти режиму.

КОНҐОЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР МОЙСЕ ЧОМБЕ закрив останній опозиційний щоденник „Ль'Аксіон", що виходив французькою мовою, закинувши йому, що його становище загрожує публічній безпеці.

СХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ ДИКТАТОР ВАЛЬТЕР УЛЬБРІХТ заповів свою подорож до Об'єднаної Арабської Республіки (Єгипту) на лютий ц. р. Східньо-німецькі комуністи використовують заповіджені достави зброї Західньої Німеччини для Ізраїлю, щоб здобути собі офіційне визнання збоку Об'єднаної Арабської Республіки. Президент Ґамаль Абдель Нассер буцім-то наполягає на західньо-німецький уряд, щоб той не підтримував Ізраїлю.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ КОНЦЕРН КРУППА співпрацюватиме з польським комуністичним урядом в будові деяких нових фабрик у Польщі та в адмініструванні різних уже існуючих. Відповідну умову підписали директор концерну Круппа Бертольд Байц і комуно-польський прем'єр Юзеф Циранкевіч. Байц вже кількакратно їздив до Польщі, будучи неофіційним посередником для покращання німецько-польських взаємин.

СОВЄТИ заперечують, наче б вони порушили атомовий договір своїм минулотижневим підземним ядровим вибухом: Америка не вважає за таке порушення сам факт переведення вибуху, бо за тим договором підземні експерименти допускальні, — тільки факт, що після того вибуху появились в атмосфері радіоактивні елементи. Совєтський амбасадор Анатоль Добринін заявив усно в Державному Департаменті, що цей радіоактивний елемент „прорвався" з підземелля випадково.

СЕНАТОР ЕВЕРЕТ ДІРКСЕН У 47-МІ РОКОВИНИ ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ ЗАПРОПОНУВАВ У СЕНАТІ ЗДА РЕЗОЛЮЦІЮ, ДОМАГАЮЧИСЬ ВІДКЛИКАННЯ СОВЄТСЬКИХ ОКУПАЦІЙНИХ СИЛ З УКРАЇНИ, ПРОВЕДЕННЯ ВІЛЬНИХ ВИБОРІВ ПІД НАГЛЯДОМ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ТА ПОСТАВЛЕННЯ ПІД МІЖНАРОДНИЙ СУД КОМУНІСТИЧНИХ ЗЛОЧИНЦІВ

Вашингтон. — Минулої п'ятниці, 22-го січня сенатор Еверет Дірксен з Іллиной, лідер республіканської меншости в Сенаті, відзначаючи 47-мі роковини проголошення державної незалежности й суверенности Української Народної Республіки, запропонував у Сенаті окрему резолюцію, в якій домагається відкликання з території України та інших поневолених Москвою колись вільних і незалежних країн совєтських окупаційних сил, переведення в тих країнах вільних виборів під безпосереднім наглядом Об'єднаних Націй та поставлення під міжнародний суд відповідальних за аґресію та злочини в тих країнах совєтських володарів. Запропонована сенатором Діркссном резолюція — повний текст якої подаємо в українському перекладі на іншому місці на цій сторінці — є „конкуррент", себто спільна, отже подібна резолюція, видно, була запляннована і в Палаті Репрезентантів, хоч у цій хвилині ще не маємо вістки, хто її запропонував. Сенатор Діркссн попередив внесення запропонованої ним резолюції таким вступним словом:

Сенатор Еверет Дірксен

Пане Президенте, 22-го січня 1965-го року сповнюються 47-мі роковини проголошення незалежности України від російського панування, яка — на жаль — була короткотривала, бо совєтські комуністи переважаючою кількістю війська та мілітарною силою уярмили 45 мільйонів народу України, перетворивши її в найбільшу поневолену націю в Европі. Історія записала завзяту боротьбу, що тривала понад три роки, для збереження незалежности України.

Я не знаю ліпшого способу для відзначення Дня Незалежности, як просити Конґрес, щоб він схвалив Спільну Резолюцію, яку я тепер вношу, закликаючи Об'єднані Нації почати дійсну акцію так, щоб Совєтський Союз відтягнув свої війська з України та інших країн, названих у цій резолюції, щоб повернув на рідні землі запроторенців з цих поневолених народів, та домагаючись вільних виборів під наглядом Об'єднаних Націй.

Діла, а не слова потрібні, щоб допомогти народам України і інших поневолених Націй, які також незабаром, в найближчих тижнях чи місяцях, відзначатимуть роковини проголошення своєї короткотривалої Незалежности.

До всіх українців та народів інших Поневолених Націй: я віддаю Вам салют і заохочую Вас зберігати постійно надію на волю. Історія доказує, що багато інших націй і народів не очікували й не надіялись намарно.

ТЕКСТ РЕЗОЛЮЦІЇ СЕНАТОРА ДІРКСЕНА:

Тому, що комуністичний режим Совєтського Союзу не прийшов до влади в східньоевропейських країнах внаслідок леґального або демократичного процесу, але з глумом поставився навіть до урочистих запевнень і домовлень, підписаних на Ялтинській конференції з лютого 1945 р.; і

Тому, що Совєтський Союз заперечив самовизначення вільними виборами у тих країнах, використавши не тільки важкі збройні окупаційні сили, але й засоби народовбивства у численних країнах, відомих як поневолені нації; і

Тому, що суверенність і незалежність колишніх вільних урядів отих націй, уярмлених совєтським комунізмом, були належно визнані і далі вимагають визнання та моральної підтримки; і

Тому, що уярмлення людських вольностей та заперечення свобідної торгівлі і комунікації з іншими суверенними країнами становить загрозу для миру, нестерпну і для З'єднаних Держав і для інших вільних країн або міжнародних правних аґенцій; і

Тому, що уряди і згадані поневолені нації, тепер в ярмі совєтського комунізму, перебували завжди в тісних взаєминах із З'єднаними Державами і постійно продовжують давати докази своєї віри в демократію працею і кров'ю своїх людей:

Тому отже, нехай буде вирішено Сенатом (водночас з Палатою Репрезентантів),

що оцим проситься Президента вжити такої дії, яка може бути потрібною, щоб передати Об'єднаним Націям для розгляду питання про насильне включення до Совєтського Союзу таких поневолених країн і народів, тепер поза так званою залізною заслоною: українців, туркестанців, білорусів, азербайджанців, вірменів, альбанців, грузинів, болгар, юґославів, чехо-словаків, румунів, литовців, латишів, естонців, мадярів, поляків і східніх німців; та резолюцію, яка заявляє, що:

(а) Совєтський Союз повинен відкликати всі совєтські війська, аґентів, колоністів і контрольні станиці з названих країн;

(б) Совєтський Союз повинен повернути всіх громадян названих поневолених націй до їхніх батьківщин з місць заслання на Сибіру і розпорошення по в'язницях та таборах невільничої праці по всьому Совєтському Союзу; і

(в) Об'єднані Нації повинні провести вільні вибори у названих поневолених країнах під безпосереднім наглядом Об'єднаних Націй і учинити суд над комуністичними двійниками нацистських воєнних злочинців, засуджених в Нюрнберзьких процесах.

УРЯД ЗАПРОПОНУВАВ РЕКОРДОВИЙ БЮДЖЕТ В СУМІ $99.7 БІЛЬЙОНІВ ПРИЗНАЧАЮЧИ ПОВАЖНІ СУМИ НА ШКІЛЬНИЦТВО

Вашингтон. — Президент Джансон переслав Конґресові проєкт бюджету на фінансовий рік, що зачинається 1-го липня, в сумі $99.7 більйона, на $2.2 більйона більше, як в цьому фінансовому році. Прибутки передбачені в сумі — $94.4 більйона, видатки — $99.7 більйона, а дефіцит — $5.3 більйона. Для порівняння наведемо передбачені прибутки в цьому фінансовому фінансовому році — $91.2 більйона, витрати — $97.5 більйона, а дефіцит — $6.3 більйона. Президент назвав цей бюджет ані „екстраваґантним", ані „мізерним". У прибутках найбільшу позицію становлять податки від осіб — 48%; податки від корпорацій мають дати державній скарбниці 28% прибутків і податки від продажу товарів — 10%; решта прибутків буде з інших джерел. У видатках найбільше фондів є призначених на оборону країни в ширшому розумінні, це значить на збройні сили ЗДА, на потреби Космічної Аґенції, на допомогу шкільництву та на допомогу закордонним американським союзникам. На ті цілі ЗДА видати мають аж 61% свого бюджету. На відсотки від державних бондів призначено 12% федерального бюджету; на освіту, опіку над здоров'ям, добродійні цілі і на будову нових мешкань — 11% і стільки ж само на інші цілі та 5% на ветеранів. Секретар скарбу Даґлес Діллон і директор Бюджетового Бюра Керміт Ґордон заявили, що є „добрі вигляди" на це, щоб у фінансовому році 1968 можна було збалянсувати федеральний бюджет, але економіка ЗДА мусіла б зростати в такому темпі, як досі. Президент пропонує зменшити податки від так званих „люксусових предметів" на суму — $1.75 більйона та збільшити податки для соціяльного забезпечення від 1-го січня 1966 року. Цього року економіка ЗДА користатиме з дальшого зменшення податків, яке є *другою частиною нового податкового закону з попереднього року.* Президент передбачає, що економіка в цьому календарному 1965-му році збільшиться на $38 більйонів, і крайова продукція винесе $660 більйонів. Передбачений менший дефіцит внаслідок росту економіки. Це вже шостий рік із дефіцитовим бюджетом. Президент закінчив своє бюджетове звернення вірою в те, що Конґрес та американський нарід схвалять його бюджетовий проєкт, який змагає до росту економіки.

МОНАРХИ Й ПРЕЗИДЕНТИ БУДУТЬ НА ПОХОРОНІ ВІНСТОНА ЧЕРЧИЛЛА

Лондон. — З нагоди похорону Вінстона Черчилла відбудеться у Лондоні під кінець цього тижня з'їзд монархів і президентів, прем'єрів і інших державних мужів з цілого світу. Свій приїзд заповіли грецький король Константин, данський король Фридерик і його прем'єр Єнс Отто Краґ, норвежський король Оляф, французький президент Шарль де Голль, західньо-німецький канцлер Людвіґ Ергард, конґолійський прем'єр Мойсе Чомбе і багато інших. Приявність президента Джансона залежатиме від стану його здоров'я — покищо, у вівторок 26 січня — він ще перебував у шпиталі. В понеділок 25 ц. м. відбулось присвячене пам'яті Вінстона Черчилла засідання британського парляменту. В палаті громад відчитано звернення королеви Єлисавети, після чого короткі промови виголосили прем'єр Гаролд Вільсон і лідер опозиції Алек Даґлас Гюм. Паралельно відбулося засідання палати лордів, де пропам'ятні промови виголосили члени тієї палати, колишні прем'єри Клемент Еттлі, який, як лідер Партії Праці, був противником Черчилла та який проте тепер прославляв його, як „найбільшого англійця нашого часу", — а також протеґований і наступник Черчилла, лорд Евон, колишній прем'єр Антоні Іден. Тіло Вінстона Черчилла лежить у Вестмінстерській галі, яка в перших годинах середи 27 ц. м. відкрита для членів королівської родини, членів парляменту і закордонних дипломатів, а потім, до п'ятниці включно, буде відкрита для ширшої публіки майже 24 години, за винятком короткого часу для щоденного чищення галі. В суботу вранці відбудеться винос і перевіз тіла до собору святого Павла, — обраховано, що той похід триватиме рівно годину. Чужинецькі гості не братимуть участи в тому поході, тільки разом з королевою Єлисаветою чекатимуть в соборі св. Павла, де можуть поміститись 3.000 осіб. З уваги на великий здвиг чужинецьких офіційних делеґацій у соборі не стане місця навіть для всіх членів парляменту. Церемоніял похорону відбудеться дуже урочисто, майже за середнєвічною англійською традицією. Домовина Черчилла буде перевезена на гарматній ляфеті. З собору святого Павла перевезуть її до порту Темзи, там перевезуть її поромом через ріку, а потім поїздом до села Блейдон, де Черчилл буде похоронений біля могил своїх батьків на малому церковному цвинтарі. Ця остання дія похорону матиме суто родинний характер. Зрештою, у похороні візьмуть участь 7,000 вояків.

ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН 22-го СІЧНЯ

Сумаричне звідомлення про відзначення 47-их роковин проголошення державної незалежности Української Народної Республіки, що відбулися в Конґресі ЗДА та в багатьох стейтах і містах, як і численних українських громадах, будуть подані в черговому, завтрішньому виданні „Свободи".

НАЙМЕНУВАННЯ МИТРОПОЛИТА ЙОСИФА СЛІПОГО Й ІНШИХ АРХИЄПИСКОПІВ „МОВЧАЗНОЇ ЦЕРКВИ" НА КАРДИНАЛІВ ВИКЛИКАЛО ШИРОКИЙ ВІДГОМІН В УСЬОМУ СВІТІ

Рим. — Наділюючи Митрополита-Ісповідника і Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Кир Йосифа Сліпого почестю кардинала, Папа Павло VI найменував разом із ним ще двох архиєпископів з-поза залізної заслони — довголітнього в'язня чеських комуністичних тюрем Йосифа Берана, архиєпископа Праги, який перебуває тепер в ЧСР, не маючи змоги виїзду, та Франья Сепера, архиєпископа Загребу, столиці Хорватії. Крім цих трьох архипастирів Папа Павло VI найменував ще 24 кардиналів, збільшуючи цим кількість членів Кардинальської Колеґії до небувалого досі числа — 103. На листі найменованих кардиналів, наділення яких кардинальськими капелюхами відбудеться дня 22 лютого ц.р., на першому місці названі три східні патріярхи: Максим IV Сай, антіохійський патріярх мелхітського обряду, Павло Петро Меучі, антіохійський патріярх маронітів та Стефан І Сідарус, патріярх Александрії. Із ЗДА найменований на кардинала Лоренс Джозеф Шіґен, архиєпископ Балтімору, з Канади — Моріс Рой, архиєпископ Квебеку. Поміж 19 іншими кардиналами є шість італійців, решта з інших країн світу, в тому також із Африки, й один — перший в історії кардинал — із Швайцарії. Подаючи повідомлення про призначення нових кардиналів, американська і світова преса подає на першому місці прізвища кардиналів з „мовчазної Церкви", переслідуваної комуністичними режимами, разом із їхніми портретами, в тому й кардинала Йосифа Сліпого, визначаючи останнього українським архиєпископом.

Кардинал Йосиф Сліпий

Найменування Митрополита-Ісповідника Йосифа Сліпого на кардинала передбачалось уже в лютому 1964 року, коли він був найменований Верховним Архиєпископом Української Католицької Церкви. У зв'язку з цим передруковується на цьому місці із „Свободи" з дня 8 лютого 1964 року, передане з Риму в середу 5-го лютого 1964 повідомлення п. н. „Митрополит Сліпий найменований старшим Архиєпископом із патріяршими повновластями" такого змісту:

„ВПреосвященний Йосип Сліпий, український архиєпископ Львова, якого звільнено рік тому після 18 років совєтського ув'язнення, є першим, якому признано рангу старшого архиєпископа (мейджор арчбішоп) — повідомлено сьогодні з ватиканських джерел. Священна Конґреґація для Східньої Церкви постановила 23-го грудня м. р. що монсіньйор Сліпий заслуговує на цю рангу згідно із декретом Папи Пія XII з 1957 року. Титул обмежено до Східнього Католицизму і він слідує безпосередньо після патріярха та відповідає вірменському і халдейському „католікос" і сирійському „мафреан". „Старший архиєпископ" завідує митрополією незалежно від патріярхату і має в загальному ті самі права, що їх має патріярх: встановляти єпархії (дієцезії), іменувати єпископів, вдержувати постійний синод, закликати до спеціяльних молитов, перевіряти літурґічні книжки та призначувати особисто репрезентанта при Святому Престолові. Він своєю рангою слідує безпосередньо після кардиналів і патріярхів у Папському Дворі та носить капелюх з білою стяжкою. Після цього призначення, Папа Павло УІ призначив Сліпого членом Священної Конґреґації для Східньої Церкви на таких самих правах, як їх мають патріярхи."

Американська преса, подавши цю вістку, писала, що ця номінація може бути першим кроком до найменування Митрополита Сліпого патріярхом або кардиналом. — так подавала „Свобода" в числі з 8 лютого 1964 року, інформуючи про цю подію.

УКРАЇНСЬКІ ВЛАДИКИ Й УСТАНОВИ В ЗДА ВІТАЮТЬ НОВОНАЙМЕНОВАНОГО КАРДИНАЛА ЇХ ЕМІНЕНЦІЮ ЙОСИФА СЛІПОГО

Перша вістка про найменування Папою Павлом УІ первоієрарха Української Католицької Церкви, її Митрополита-ісповідника та верховного архиєпископа Йосифа Сліпого на кардинала викликала глибоке зворушення та найбільшу радість в американсько - українській громаді. Вістка вперше була подана в радіоповідомленнях в понеділок, 25-го січня вранці і від того часу телефон в редакції „Свободи" не вмовкав: громадяни з ближчих і дальших околиць бажали впевнитись, що це їм не причулось, що вістка є дійсною дійсністю. Коли ж вістку повторено й її подали передполудневі видання газет, до Риму на адресу Їх Еміненції кардинала Йосифа Сліпого вислано численні телеграми з висловами радости та найкращими побажаннями. Вже на першу вістку про цю номінацію вислав привітальну телеграму, як довідуємось з Митрополичої канцелярії, — первоієрарх Української Католицької Церкви в ЗДА, Філядельфійський митрополит Амврозій Сенишин.

Телеграма Митрополита Амврозія Сенишина

У своїй телеграмі, пересланій Їх Еміненції кардиналові Йосифові Сліпому в Ватикані, митрополит Амврозій Сенишин висловлює:

„В імені духовенства, вірних Філядельфійської Архиєпархії і від мене особисто прийміть ласкаво сердечні ґратуляції та найкращі побажання з приводу підвищення до ступня кардинала. Ми пишаємось таким виїмковим призначенням, що зустріло історію нашої Української Католицької Церкви та Країни. Святіший Отець учинив мудрий вибір, найменувавши Вашу Еміненцію на члена Колеґії Кардиналів. Нехай Всемогучий Господь зішле обильні благословення і ласки на Вашу Еміненцію. На многі Літа, Владико! Архиєпископ Амврозій Сенишин".

УНСоюз вітає нового Кардинала та дякує Папі

Між численними телеграмами, переданими каблем до Риму історичного понеділка 25-го січня 1965 р. було й дві телеграми від Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу, одна з побажаннями для Їх Еміненції Кардинала Йосифа Сліпого, а друга до Святішо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918. Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. — Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сити і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Історична подія

Найменування Митрополита - Ісповідника й Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Кир Йосифа Сліпого на кардинала є далекосяглою подією, вагу і значення якої сьогодні ще передчасно оцінювати. Факт найменування на кардинала Первоієрарха Української Католицької Церкви, донедавнього довголітнього в'язня совєтського комуністичного режиму разом із піднесенням до цієї почести архиєпископа Йосифа Берана, що звільнений з ув'язнення перебуває в ЧСР, позбавлений свободи виконувати свої архипастирські обов'язки, і разом з Франьом Сепером, католицьким архиєпископом Загребу, що є столицею поневоленої комуністичним югославським режимом Хорватії, має свою далекосяглу вимову зокрема у відношенні до комуністичної тиранії, що поневолює і Україну, і Чехо - Словаччину, і Хорватію та інші країни Центральної і Східньої Европи.

Особливу вагу і значення має найменування Митрополита - Ісповідника Йосифа Сліпого на кардинала для українців католиків і на Україні і в інших країнах світу. На протязі понад п'яти сторіч, починаючи від київського митрополита Ісидора, що був найменований першим „руським кардиналом" в половині 15 сторіччя, Митрополит Йосиф Сліпий — це четвертий кардинал Української Католицької Церкви з черги. Його попередниками в ношенні цього титулу були тільки два галицькі Митрополити — Михайло Левицький (1774 - 1858) та Сильвестер Сембратович, найменований кардиналом 1895 року, точно сімдесят років тому.

Очевидно, що у зв'язку з наданням нашому Митрополитові - Ісповідникові гідности кардинала насувається тепер питання, чи й яке значення може мати ця номінація для актуальної тепер в нашій суспільності справи Українського Патріярхату. Авторитетні знавці історії Католицької Церкви та її канонічного права з'ясовують, що номінація на кардинала є — після самого Папи — найвищою гідністю в системі Католицької Церкви, бо дає право вибирати Папу, але вона не має будь-якого відношення до Патріярхату. Звання кардинала є почестю та правом вибирати Папу, натомість Патріярхат є церковною установою, на чолі якої стоїть Патріярх. Коли ж мова конкретно про нового кардинала, митрополита-Ісповідника Йосифа Сліпого, то він, одержавши номінацію на Верховного Архиєпископа в грудні 1963-го року, одержав патріярші права, отже став формально патріярхом. З цього можна робити дальший логічний висновок, що немає патріярха без патріярхату, отже з номінацією Митрополита - Ісповідника Верховним Архиєпископом з правами патріярха, створено й Український Патріярхат, але створено його „де юре", бо неможливо в теперішніх обставинах створити його „де факто" без згоди держави, в якій існує матірня Церква, що становила б цей патріярхат. Можна тільки здогадуватись, що Апостольська Столиця робить відповідні старання, щоб створений „де юре" Український Патріярхат міг заіснувати й „де факто". Додамо, що назву „Український Патріярхат" уживаємо, можна б сказати, самочинно, радше як поняття, яке кожний з нас розуміє, бо досі цієї назви офіціяльно не окреслено.

Із найменуванням Митрополита - Ісповідника Йосифа Сліпого на кардинала сповняється мрія цілих поколінь українських католиків, що довгими десятиріччями чекали на її здійснення, сподіваючися її найперше для Князя Української Церкви Галицького Митрополита Слуги Божого Андрея графа Шептицького і потім на його Наслідника, що свій архипастирський шлях був примушений верстати терни́стим шляхом ув'язнення — совєтських тюрем і концентраційних таборів. Тому з великими і радісними надіями вітали всі українці без різниці віроісповідання повідомлення з лютого 1963 року, що Папа Іван XXIII найменував нашого Митрополита кардиналом „ін пекторе" і ще з більшою радістю зустрічають вони повідомлення, що сьогодні наш Архипастир одержує ту почесть, на яку він заслужив цілим своїм життям повним посвяти і жертви, своїм знанням і своєю незламністю у служінні своїй Церкві і своєму народові.

З історичних висловів Вінстона Черчилла

Біографи Вінстона Черчилла твердять, що від часів Шекспіра ніхто в Британії не володів таким прегарним стилем і водночас не викрешував своїми словами у слухачів такого почуття національної гордости і людського зворушення, як Черчилл.

19 травня 1964, в шість днів після того, як німці вмаршували до Франції: „Після того, як затихне ця битва за Францію, прийде битва за наш острів; за все, чим є Британія і що значить Британія. Це буде змаг. У цій хвилині найбільшої загрози не можемо вагатися, щоб зробити кожний крок, навіть найбільш драстичний, не можемо вагатися зажадати від народу останню дрібку й останній залишок зусилля, на який він здібний. Інтереси власности і години праці є нічим у порівнянні з боротьбою за життя і честь, за життя і волю, яким ми заприсягли себе".

4 червня 1940, після повідомлення про відступ британського експедиційного корпусу з Европи, себто катастрофу в Дюнкерці: „Хоч великі обшири Европи й багато старих та славних держав впали або може ще впадуть в кігті Гестапа й усього ненависницького апарату нацистської влади, ми не можемо похитнутися ані завести. Мусимо йти до кінця. Мусимо боротися у Франції, боротися на морях і океанах, мусимо боротися із щораз більшим довір'ям і щораз більшою силою в повітрі. Мусимо боротися на морських узбережжях, на місцях висаду, на полях і вулицях, мусимо боротися на горбах. Не вільно нам ніколи капітулювати".

18 червня 1940: „Вся ворожа скаженість і могутня сила звернуться незабаром проти нас. Гітлер знає, що мусить зламати нас на цьому острові або програє війну. Коли ми опремося йому, то вся Европа може визволитися і життя попливе у світі знову вперед по сонячному широкому шляху; коли ж, навпаки, впадемо, то цілий світ, включно із З'єднаними Державами, з усім, що ми знали і чим ми дорожили, впаде у провалля нової чорної епохи, яка стане ще темнішою і може й продовжена проблисками науки на послугах зла. Ото ж самі пригадаймо собі наш обов'язок і скажімо собі, коли Британський Коммонвелт і імперія триватимуть тисячу років, то наші мужі завжди казатимуть: оце була їхня найкраща година".

5 березня 1946 у Фултоні, Мізурі: „Уважайте, кажу, бо час може бути короткий. Тінь впала на сцену, ще так недавно освітлену перемогами альянтів. Від Штеттина над Балтикою до Трієсту над Адріятиком впала впоперек континенту залізна заслона. Позаду тієї лінії лежать всі столиці старих держав Центральної і Східньої Европи. Це тверезі факти. Але було б дуже нерозумно, якби ми не подивились їм в очі, поки ще час. Не думаю, що Совєтська Росія хоче війни. Чого вона хоче — це плодів війни і безконечного поширення своєї влади та доктрини".

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ . . .

ЗА НОВЕ ОБЛИЧЧЯ НОВОГО КОНҐРЕСУ

Поволі зарисовується з виборчого пожнив'я обличчя нового — вісімдесят дев'ятого Конґресу ЗДА. Поволі — неначе з хаосу. І цьому не треба дивуватись: адже був хаос і на початку більших речей і навіть нашого минулоо світу. Але після виборів у листопаді 1964 року був він особливо помітний на Капітолійському Горбку.

Обличчя Конґресу формується далеко не тільки статистикою, тобто числовим вислідом виборів, хоч від цього все й починається. Так почалося і цього року. Демократи дістали таку конґресову більшість, якої не мали від часу, коли Рузвелт виводив країну з великої депресії. Вони мають тепер у Сенаті 68 місць на 32 республіканських; і в Палаті Репрезентантів здобули вони на 38 місць більше, маючи тепер їх 295 на 140 республіканських. Тож демократи можуть бути горді й певні себе, і цього вони не приховують.

Але не легко було з цього чисельного стану посідання зорганізувати Конґрес усередині: програми обох партій і членство конґресових комітетів — цих функційних комірок американської законодавчої влади. Було багато політикування, закулісних ігор, інтриг, гніву, заведених амбіцій і порахунків.

І у висліді цього вийнули на поверхню конґресові провідники, одні формально вибрані, другі — як сильні індивідуальності, що дадуть відчути свій вплив незалежно від „посади" в партії чи в Конґресі. Будуть діяти темпераменти, характери, старий досвід і нові пориви . . . І тільки ця мережа позицій і індивідуальностей, на тлі партійних програм і ста різних інтересів, дасть обличчя новому Конґресові, утворить його типовий характер, працездатність, престиж і вигляди на успіх.

Кожний Конґрес з своїм порядковим нумером, входить в історію з певним балянсом; чи буде цей балянс позитивний — залежатиме напевно від зовнішніх історичних обставин, але в першу чергу від того обличчя, яке дадуть йому провідні одиниці.

Демократи, хоч такі сильні переможці, не обійшлися без клопотів. Чотири роки тому вони втратили свого довголітнього провідника, прекрасного керманича партійної і взагалі сенатської машини, вправного закулісного маніпулянта, ефектовного здобувача голосів для окремих законодавчих потягнень. Він залишив виразний слід своєї індивідуальности на Сенаті та його демократичній фракції. Але йому стелився дальший шлях: став віце - президентом і президентом Сенату, а згодом перенісся до Білого Дому.

Його наступник — сенатор Менсфілд з гористої Монтани, тихий, не експансивний, філософ з обличчям аскета, не має стилю Джансона, його енергії і зручности. Але має настільки поваги, що цього року зберіг посаду провідника демократичної більшости.

Зате його попередній заступник, демократичний „віп"-батіг, теж пішов угору на становище віце - президента і за-го йшла завзята боротьба на демократичному „кокусі" між сенаторами з Род Айленду, Мишиґену і Луїзіяни. Таємне голосування дало несподівану перемогу південному колезі, сенаторові Лонґові, хоч він був опонентом закону про громадянські права, „медікеру" і т. д., але зате відомий як лібeрал особливо в економічних справах. Він зміцнив і так сильну позицію південників у Сенаті, хоч може тепер, після прийняття закону про громадянські права, це не така небезпечна річ для партії. В кожному разі відразу дав він більшість південним сенаторам в комітеті керування, де вони опонують спробам обмежити „філібастер", тобто право на необмежене говорення.

У Палаті Репрезентантів демократи почали від виборчих порахунків. Доволі значною більшістю голосів вони покарали своїх конґресменів з Міссіссіпі і з Південної Каролайни за те, що у виборах підтримали республіканського кандидата Ґолдвотера. Вони позбавили обох нездисциплінованих колеґ їх сенаторських позицій, здобутих довгою службою в конґресових комісіях. Вони мусять починати цю службу з самого низу.

За звичаєм, літа служби в Конґресі дають певну поступову позицію на шляху вгору в комісіях Конґресу, від новака до голови. Це теж поступ від менше „важливих" до важливіших комісій, наприклад, від якогось Комітету Дистрикту Колумбія до найбільше ціненої — Комісії Закордонних Справ. Це — доказ престижевого статусу конґресмена, міра його впливу, доказ його здібностей і — „росту". То ж була це не абияка „Кара" непам'ятна від сорока років, коли то республіканці покарали подібно кількох своїх членів. Не можна дивуватися, що обидва пошкодовані ґолдвотерівці-демократи дуже огірчені і не сказали ще свого останнього слова.

Дотеперішній спікер Палати Репрезентантів, демократ МекКормек, старий, впливовий, залишився на своїй позиції без клопотів.

Республіканці в Конґресі мали також свої проблеми. Їх драматична програ змусила шукати причин її теж в особовому складі їнього конґресового проводу. А зміни не прийшли без боротьби.

Правда, цього не можна сказати про Сенат. Там „Ґренд Олд Парті" вибрала, а радше перевибрала свій провід у повній гармонії: старий і випробуваний Дірксен з Іллиной лишився провідником республіканської меншинч, а її „віпом" - батогом і заступником провідника — сенатор Кюкел з Каліфорнії.

Боротьба прийшла в Палаті. Там 64-літньому конґресменові Галекові, провідникові протягом 6 років, кинув виклик молодший, 51-літній Джеральд Форд з Мишиґену. Секретне голосування дало йому перемогу чотирма голосами. „Молодість" перемогла „старість". Але не так пішло з заступником провідника. Тут „старий", 69-літний Арендс з Іллиною, „віп" протягом 21 року, теж дістав виклик від лишив порожнє місце. За ньомолодого, 48-літнього конґресмена з Ню Джерзі. Навіть мр. Форд, новий провідник республіканців, підтримав молодого кандидата.

Але хоч важко було голосувати проти думки провідника зараз на початку його урядування, республіканці зібрались, щоб „віджививити консерватизм", і таки вибрали „старого" Арендса.

Так ішла гра за обличчя Конґресу. Ще повибирали членів комісій пообсаджували інші посади в організаційній структурі Конґресу — і коли Президент 4-го січня став перед обома палатами з посланням „Про стан Унії", він застав законодавчу машину готовою: готовою синтезою многогранности її членів ставити чоло його візії „величнього суспільства" (юст)

НА ТЕМИ ДНЯ

Правда — з підписом

Переглядаючи українську еміґраційну пресу, легко натрапимо на статті, замітки, дописи, репліки, підписані такими прізвищами, як „Присутній", „Глядач" або навіть у стилі минулого століття „Оком", алі дійсного прізвища не знає читач. Редакція знає, хто стоїть за тим „Оком" але справжнього прізвища не знає читач. Багато криптонімів, псевдонімів, які щораз змінюються, та подібних „ок" не сприяють повазі нашої преси і викликають справедливий запит у читача: чому, вихваляючи або критикуючи дану подію, дописувач не бажав поставити свого прізвища? Коли це звичайна безпретенсійна інформація, тоді підпис не надто важливий. Але маємо тут на думці не безсторонню інформацію, а замітки з плюсами й мінусами до подій, особи чи якогось середовища.

Навіть у вільному світі трапляються випадки, ща та чи інша особа не бажає, щоб її прізвище було оголошене в пресі. У „Ню Йорк Таймсі" є 18 січня занотовуємо два такі випадки. Один західній релігійний діяч, коментуючи становище релігії в СССР, „попрохав, щоб не називали його прізвища"; інший — жидівський рабин у Ню Йорку, — виступаючи проти переслідування жидівської меншини в СССР, також попрохав, щоб його прізвища не називав кореспондент цього щоденника. Не знаємо причин таких побажань, хоч можна здогадуватись, що йдеться про політичного діяча і, в другому випадку, про людину, які мають свояків в СССР. Але це виїмкові випадки, і навіть вони не оправдують відсутности прізвища, бо анонімова заява не є жадною заявою.

Крім особливого типу випадків, вільна українська людина в західньому світі не має причин, виступаючи в нашій пресі, ховатись за АБВГ.

Коли йдемо з чеком до банку — маємо підписати чек, себто взяти на себе відповідальність, повно себе потвердити. Те саме і з матеріялами до нашої преси: хто пише — той повинен підписати „чек", бо він повністю відповідає за свою інформацію, критику чи похвалу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Про теорію Кейнса

У „Свободі" з 8 січня ц.р. на 4-ій сторінці подано, що уряд президента Джансона керується економічною теорією Кейнса. Читачам цю теорію представлено невірно. Хочу поінформувати їх про правдиве значення теорії Кейнса.

Норман Томас, соціялістичний кандидат на президента, писав у своїй книжці „Віра соціяліста", що Кейнс мав великі впливи в переоцінюванні соціялістичної теорії. Теорії Кейнса були майстерно змішані з пропаґандою, щоб викликати клясову ненависть в суспільстві, зокрема з Ленінською теорією „поділити і підкорити".

Соціялізм Кейнса різниться від Марксового соціялізму тим, що він пропаґує урядову контролю засобів продукції, а також державну власність тих засобів. Цю економічну теорію можна окреслити словами: змінити все, крім зовнішнього вигляду.

Ці слова може пояснити Джан Стрейчі, колишній комуніст, який вступив у ряди британських соціялістів в 1943 році і став міністром уряду Великобританії в 1950 р. В його книжці „Сучасний капіталізм" цю теорію окреслено так:

„Головними інструментами цієї економічної політики є зміни в ратах відсотків, бюджетові дефіцити і надвишки, публічні бувівельні роботи та перерозподіл прибутків, щоб їх зрівняти. Позитивна сторона теорії Кейнса полягає в тому, що потрібне уповноваження, щоб це все виконати, і це законно прийде від державного уряду".

Цим Стрейчі стверджує, що зміна має прийти не революційним, а демократичним шляхом, введена в життя представниками народу в парляменті чи, як в Америці, в Конґресі. Стрейчі пише, що власники засобів продукції залишилися б тільки номінальними власниками, бо вони працювали б не для себе, а для тих рук, які захопили б важелі соціяльної контролі. В демократії ці руки були б представниками трудової кляси.

Чи справді ця теорія зробить капіталізм таким гнучким, щоб він міг перемогти комунізм? Чи може вона радше зробить капіталізм таким гнучким, щоб його замінили соціялізм чи комунізм? Це доконала б не державна власність, а урядова контроля.

Микола Лівчак,
член 430-го Відд. УНС

„УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ"

Дуже приємно читати у „Свободі" про успіхи нашої молоді у ділянках науки чи мистецтва, але в чому успіх панни Гелен, яка заручилася з молодим студентом („Свобода" ч. 9.), і то мабуть не українцем, бо його імени дискретно не згадано. От надходять м'ясниці, час, у якому наша молодь буде не тільки заручуватися, але й одружуватися. Чи знайдеться у „Свободі" стільки місця, щоб усі ті „успіхи" відзначити? Якщо це платне оголошення, тоді треба це зазначити, а то у читачів складається враження, що „Свобода" переходить на якийсь „родинний журнал", чи, як німці називають, „фамілієнблятт". О. З.

З української преси

УССР — ЛИШЕ ПАПЕРОВА ФІКЦІЯ

Торонтський тижневик „Наша Мета" друкує з продовженням відкритого листа Р. Рахманного п. н. „До письменниці Ірини Вільде та її земляків, які не бояться правди", в якому заторкнено частинно й правне становище Української ССР в межах СССР:

„Однак ми всі ясно усвідомлюємо, що . . . Україна ще не є підметом, а тільки спірним територіяльним предметом. Саме тому ми не можемо погодитися з політичним і економічним ладом, що існує тепер на Україні. Це ж бо лад абсолютного панування росіян, які, всебічно використовують сталінську конституцію СССР і при допомозі єдиної компартії, єдиної російської армії та централізованої в Москві економіки тримають Україну в ролі своєї підопічної території чи колонії. А втім, куди там УССР до статусу колонії, такої як, наприклад, Південна Родезія з її майже суверенними правами. УССР насправді є областю Совєтського Союзу, залежною від Москви такою мірою, як залежить від неї, наприклад, Сахалін . . .

„УССР навіть не можна прирівняти з Канадою, що нараховує сьогодні ледве 19 мільйонів населення, але має за собою сто років державного існування (1867 - 1967). УССР не має своїх дипломатичних представництв за кордоном, бо її не визнають жадні держави (навіть комуністичні) повноцінною державою. Вільно сьогодні Румунії здійснювати свою власну закордонну політику і торгувати по своїй волі з капіталістичними державами, але цього не вільно робити УССР. Чому? Бо, мовляв, український народ стоїть уже на вищому рівні міжнародних стосунків: він „возз'єднаний" з російським народом . . .

Такі спостереження палять соромом наші обличчя за підопічне становище України в СССР. Бо як совєтські кораблі, так і совєтські посольства в іноземних містах є тільки російськими делеґаціями і посольствами. Тому всюди в світі видно Росію, а ніде не видно України . . . УССР не існує в міжнародному, політичому, економічному чи культурному житті. Вона — лише паперова фікція, що репрезентує одну російську область.

Спричинником такого становища України не є ані капіталістичні великодержави, ані т. зв. українські буржуазні націоналісти. Великодержави тільки достосовуються до політики Москви супроти України. Адже ж у 1947 році британський уряд запитував Москву, які є практичні можливості встановлення дипломатичних стосунків між Лондоном і Києвом; уряд СССР ще й досі не дав відповіді на це запитання. Бо він не хоче погодитися на дипломатичні зв'язки УССР навіть з комуністичними і невтральними державами; зате Монголія, населення якої менше за населення Києва, має на це право.

Спричинником того становища УССР не є українські націоналісти, бо не вони усунули з морів українську фльоту, не вони виключили Україну з повітряних просторів та олімпійських стадіонів. Всюди там не допускає окремої репрезентації УССР тільки московський уряд! . . ."

СКАЖИ ХОРОШЕ УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО . . .

Лукаво-ніжною, дзвінкою мовою
Скажи хороше українське слово.
Затихне вітер над дібровою,
І даль заквітне волошково.

І довго буду я дивитися,
Як пил зникає за машиною,
І часто буде мені снитися
Мале дівча з очима синіми.

І я, щаслива неописано,
Піду, тим словом розтривожена,
Як ворожками заворожена,
В дівочій пісні заколисана.

Нехай тепер шумлять зі зливою
Стрімкі вітри понад дібровою.—
Ще більше буду я щасливою . . .

Скажи ж мені моєю мовою
Одне лиш слово.

ЛІДІЯ КУЛЬБАК
Київ, 1964

Валерій Остапенко

ВОНИ ПІШЛИ ШЛЯХОМ СВОЇХ ПРЕДКІВ...

(2)

Українці з Козацького Корпусу оповідають, що коли формувалися козацькі полки, тоді не було ще ні УВВ, ні УНА. Це правда. Але таке пояснення можна взяти під увагу лише при покликанні на обставини часу, бож коли УВВ і УНА вже існували, українці й далі служили в Корпусі, хоч мали повну можливість його лишити. Тоді нам на це відповідають, що козаки-українці не вважали УВВ і УНА за чисто українські формації. На УВВ вони дивилися просто як на „дитятко" РОА, доказуючи, що, не зважаючи на великі зусилля національно свідомого елементу УВВ, це останнє лише під кінець війни позбулося провласовської орієнтації.

Щодо УНА, то тут, нам пояснюють, усе попсувало „зовнішнє оформлення". Високо цінячи національну свідомість вояків та українських старшин УНА, козаки не могли сприйняти отої тенденції у системі організації, вишколі, дисципліні, яку накинули німці УНА. Так злий фатум привів її бійців до Бродів, де вони своєю кров'ю скропили нашу світлу національну ідею.

Усі ми знаємо, що під час другої світової війни єдиною чисто українською збройною силою була УПА. Лише вона боролася виключно за інтереси свого народу, під українськими прапорами, присягала українському народові і свою політику та стратегію будувала на українській національній доктрині. Тому відношення українців - козаків до УПА заслуговує на спеціяльну увагу.

Здавалося б, що це питання можна розглядати лише в царині духовій, бож велика територіяльна віддаленість Корпусу від УПА утруднювала, а може й зовсім унеможливлювала, живий контакт між ними. Але з оповідань одної козачки, яка працювала при штабі 2-го козацького полку і вела серед українців Корпусу велику національну роботу, довідуємось, що восени 1944 року група старшин, в складі одного сотника й двох хорунжих, під приводом відвідин своїх родин, які нібито в той час перебували в Млаві (Польща), пішла шукати зв'язків з УПА. Чи досягнула ця група своєї мети — невідомо, бо в Корпус вона вже не повернулась, нема за неї згадки і в опублікованих матеріялах УПА.

Російські еміґраційні кола пробують створити враження, що всі козаки Корпусу були проросійської орієнтації. В цьому їм допомагає „факт" приєднання Корпусу до РОА. Є тут частина й нашої допомоги, бо ми чомусь цього не заперечуємо. Так чи інакше, але з приводу цього у нас ще й досі не з'явилося жадного друкованого слова. І лише з оповідань випадкових людей наше громадянство довідується правду. Виявляється, що козаки Корпусу в своїй масі не мали жадних симпатій ні до Гітлера, ні до Краснова, ні до Власова. Коли одного разу німці спробували перевести Корпус за його високу бойову здібність у склад військ СС, вони зустріли збоку козаків рішучий спротив. А коли в Корпус прибув представник Краснова, генерал Шкуро, і спробував виступити з „патріотичною" промосковською промовою, його перед цілим полком висміяли. З тим він і втік з Корпусу.

Щождо „факту" приєднання до РОА, то вся ця історія в дійсності виглядала так:

На початку 1945 року командир 5-го донського полку полк. Кононов скликає „всеказацький з'їзд", на який прибули спеціяльно запрошені „делеґати". Очевидно, делеґатів від українців там не було. А в 3-му та 4-му кубанських полках про з'їзд довідалися лише після винесення на ньому постанов. З тими „постановами" Кононов їде до Власова і укладає з ним „союз". До речі, Кононов у Корпус більше не з'явився. На цьому й кінчається вся історія, вірніше авантюра групи російських великодержавних шовіністів, що знайшла собі притулок у Козацькому Корпусі.

Якщо говорити про політичну орієнтацію козаків-неукраїнців у Корпусі, то вона була в основному козацько-самостійницька.

Що ж являв собою Козацький Кавалерійський Корпус у воєнному відношенні? У наші дні в уяві багатьох людей „козак" — це вершник з нагаєм у руці, символ сваволі та насильства. Таку опінію допомогли створити деякі окремі козацькі загони, що діяли „на власну руку". Але Козацький Корпус, про який тут мова, був реґулярною військовою формацією, з твердою військовою дисципліною, військовими традиціями, армійським укладом життя та армійським судовим кодексом. Рядові козаки, в основному вихідці з Кубані, Ставропільщини, Таврії, Полтавщини, бувши з природи дуже здібними до служби в кінноті, пройшли прекрасну воєнну підготову. Старшини, також в основному люди з тих країв, були висококваліфікованими командирами, серед яких немало закінчили військову академію. Про високий бойовий рівень Корпусу свідчить операція над Дравою, де два козацькі полки, (2,000 шабель) повністю розгромили двадцятитисячну 213-ту совєтську дивізію.

Але нас непокоїть питання: чому все ж таки українці пішли служити в Козацький Корпус, а не в УНА або УВВ? Можливо, тут мали місце такі фактори в житті людини, як доля, обставини, випадок? В окремих випадках ми і з цим погоджуємось, бож у кожному з нас напевно сидить маленький нігіліст. . . Таким чином, шукаючи істини, ми переходимо в сферу ірраціональну, тобто духову, і натрапляємо на одне явище в нашому народі, яке не кожному сучасному українцеві дано зрозуміти.

Колись у своїй історії ми відреклися козацтва. Цей, притаманний передусім українському народові суспільний стан, який не раз приносив йому перемогу й славу, перебрали інші люди. Вони стали називати себе „козаками", плекати козацькі традиції, козацькою славою збагачувати свою історію, літературу, музеї, державні та військові реґалії — усю свою духову та матеріяльну культуру. Ми ж допустили до того, що тепер половина Московщини носить козацькі шапки, а у нас це стало „некультурно" . . . І все, що ми лишили для себе козацьке, це образи козаків в історичних повістях та танцюючих „козаків" на сценах Народних Домів.

Але, не зважаючи на це, в якійсь частині нашого народу ще живе козацький дух. Під час другої світової війни він виявився в ідеї створити козацькі полки, відродити ту козацьку „вольницю", яка ніколи не схиляла голови ні перед ворогом, ні перед союзником.

Лише в козацьких полках наші земляки не мусіли схиляти голів перед їхнім тодішнім „союзником"-німцями. В козацьких полках було неможливим, щоб німець перший не привітав козака старшого рангою. А коли в 3-му Кубанському полку німці, що працювали у відділі постачання, почали брутально ставитися до козаків, то їх за це добре вибили. Яскравим прикладом духової незалежности козаків від німців, прикладом непохитности козацької волі, може послужити випадок, коли козацький полковник за невиконання бойового наказу не побоявся розстріляти кількох німецьких старшин.

Тепер усе це нам, можливо, виглядає досить „романтичним", і з точки зору національної рації, звичайно, під увагу не береться.

І якщо всім цим нашим людям, що згинули в бойових лавах Козацького Корпусу або на Сибіру, ми, з тих чи інших причин, не можемо уділити уваги в літературі і пресі, і за двадцять років не спромоглися присвятити їм бодай одної жалобної академії, то перед Богом, усім нашим народом і власним сумлінням було б добре, якби час від часу в якійсь нашій маленькій церковці ми згадали за них тихою скромною панахидою...

(Кінець)

ВАЖЛИВА АКЦІЯ АБН

На початку січня ц. р. українська громада в Денвері, Колорадо, мала велику честь і приємність гостити визначного та заслуженого політичного діяча — голову Центрального Комітету Антибольшевицького Бльоку Народів, достойного п. Ярослава Стецька. Голова АБН Ярослав Стецько задержався в Денвері кілька днів, в часі яких відбув зустріч з українським громадянством, дав доповідь для американських слухачів, мав розмови з високими стейтовими чинниками, дав інтерв'ю представникам місцевої преси, а також мав інтерв'ю, що було передане через радіо і телевізію. Про його приїзд до Денверу писали обидва місцеві щоденники.

Доповідь для американської публіки відбулася в конференційній залі одного з місцевих банків, а підготовив її активний Ґреґорі Л. Пірсон, республіканський кандидат в останніх виборах на стейтового конгресмена, який програв маленькою кількістю голосів, однак, морально не здав позицій. Присутні довідались про Х-ту Конференцію Антикомуністичної Ліги Народів Азії (АПАКЛ), що відбулася у Тайпей — столиці вільного Китаю, при кінці листопада, 1964 р.

Були присутні представники 26 країн, або країн-обсерваторів: Всеамериканська конференція для боротьби проти комунізму. Американський Афро-азійський виховний обмін, АБН, АЦЕН, Бельгія, Канада, Ціяс (Міжнародний Комітет для інформації і соціяльної акції) — західньо-европейська міжнародна організація, Міжнародна конференція про політичну війну СССР, Комітет „Один мільйон проти прийняття червоного Китаю до ОН", Конґо, (Леопольдвіль). Англія, Франція, Вільна Пацифік-Асоціяція, Німеччина, Інтерамериканська конференція оборони континенту, Італія, Кенія, Ливан, Мальта, Комітет Поневолених Націй (ЗДА), Арабія, організація НТС, Еспанія, Швеція, Швайцарія та інші. Учасники тієї конференції на Формозі були особи, які займали, або займають високі державні становища в своїх країнах: Чан Кай-Шек, колишній віце-президент ЗДА, Ричард М. Ніксон, колишні прем'єри, міністри, та амбасадори інших країн.

Х-та Конференція АПАКЛ винесла низку резолюцій, (деякі з них від АБН), які мають далекосяжне політичне значення у боротьбі двох світів — вільного й імперіялістично-комуністичного, очоленого Москвою.

Вказуючи на загрозу, яка як лявіна суне з Москви на всі континенти нашої плянети, голова АБН Ярослав Стецько сказав, що для того, хто не хоче атомової війни, але не підтримує визвольних рухів поневолених народів — немає перемоги, бо справа поневолених народів є справою всіх народів; вільний світ у власному інтересі повинен допомогти визвольному рухові народів Сов. Союзу. Вільний світ у власному інтересі не сміє легковажити загрозливого росту російської імперії, яка росте в ері відмирання імперій.

Американці з цікавістю слухали ті критичні завваги п. Я. Стецька. Після доповіді гість відповідав слухачам на багато запитів, пов'язаних з питанням поневолених народів і політичним становищем до цього питання держав вільного світу. При цій нагоді шан. Доповідач мав нагоду поінформувати присутніх про діяльність і ціль АБН. Були також запити про те, чи тепер в Україні існує спротив та у якій формі, і що американський народ та уряд повинні робити, щоб ізолювати комуністичну загрозу. Доповідач сказав, що американський народ повинен збудити в собі почуття славних американських піонерів, а уряд повинен занехаяти співіснувальну політику, яку Ленін уважав лиш засобом обману Заходу. Уряд повинен припинити ріст сентименту до Сов. Росії в американських школах, пресі та публікаціях. Відповіді голови АБН Ярослава Стецька справляли переконуюче враження на присутніх. По закінченні відповідей зголосився один з присутніх, співпрацівник радіовисильні в Денвері, і запропонував голові АБН Ярославові Стецькові виступ — інтерв'ю через радіо.

П. Ґреґорі Л. Пірсон, частий гість губернатора стейту Колорадо — Джана Лява, підготував авдієнцію для голови АБН у губернатора, яка відбулася наступного дня. Губернатор Ляв цікавився станом поневолених народів Сов. Союзу. По закінченні авдиєнції губ. Ляв став до спільної знимки з головою АБН Ярославом Стецьком та запросив його на засідання сенату стейту Колорадо. Тут його представлено як визначного гостя, що всі присутні прийняли рясними оплесками. Автор цих рядків мав честь супроводити п. Я. Стецька до губернатора, а потім бути на засіданні колорадського сенату: пошана, яку тут віддали нашому вродженому дипломатові, що вміє з'єднувати нам приятелів, наповнила б гордістю кожного українця.

На світлині: голова АБН Ярослав Стецько з губернатором стейту Колорадо Джаном Лов 13-го січня 1965 р.

Після обіду з Г. Л. Пірсоном, голова АБН Ярослав Стецько зложив візиту місц. укр. православному священикові о. Теодозієві Дятиловичеві. Наступна візита відбулася в українського католицького пароха о. Павла Смалл, з яким голова АБН Ярослав Стецько пригадував своє знайомство ще з гімназії.

Того ж вечора достойний гість мав доповідь для українського громадянства Денверу, що відбулася у новій, заповненій слухачами, залі католицької парохії. Зустрілися парохіяни обох церков та з ріжних земель просторої України. Всі присутні, що на появу Гостя встали з місць, відспівали „Ще не вмерла Україна". За президіяльний стіл на сцені засіли всечесніші отці обидвох українських церков у Денвері, заступник голови Відділу УККА проф. Кирило Левченко та інж. Мирослав Кальба, як предсідник. Після теплих слів подяки всім присутнім за сердечне привітання голова АБН Ярослав Стецько заявив, що інтенцією його гостини не є те, що роз'єднує українців, а те, що об'єднує.

Доповідь Ярослава Стецька можна поділити на дві частини: 1. Боротьба українського народу на рідних землях і 2. Місце України в світовій політиці.

„Український народ не перериває боротьби з окупантом України", — ствердив доповідач. Недавні збройні зудари УПА з окупантом України зайняв місце спротив у формі протестів, страйків, бій за збереження рідної мови, релігії та інші форми спротиву безупинній русифікації і безбожницькій Москві.

На Заході не бачать того безбожництва тільки ті, що самі не вірять. Нині західній світ переживає духову кризу, і якщо він її не переборе — все людство опиниться перед катастрофою. Тисячолітній християнський Київ завжди ставив спротив безбожній Москві. Заслуги і велич нашого спротиву лежать у позитивній ідеї, якої нині багатьом бракує у світі. Не даремно ректор японського університету, який брав участь на Х-ій Конф. АПАКЛ, порівняв Україну з Грецією, котра давала світові нові ідеї. Щоб перемогти московський комунізм, ідея, яка вже тисячліттям іде з Києва, — мусить захопити державних мужів Заходу. Світ зазнає миру, а поневолені народи — волі лише на руїнах російської імперії. Засудження контактів українців у вільному світі з підісланими режимом представниками чи пак „діячами української культури" присутні схвалили бурхливими оплесками.

Хоч місце України в світовій політиці офіційно ще не змінене, однак, українська визвольна справа починає находити зрозуміння серед визначних людей, які ще матимуть голос на форумі світової політики. Делегація АБН на Х-ій Конф. АПАКЛ, у складі: Ярослав Стецько, професор Л. Катона (угорець), мгр. Слава Стецько — секретар, з успіхом провела резолюцію за розподіл російської імперії, за підтримку революційно-визвольної боротьби, за скликання світової конференції на захист поневолених націй, резолюцію засудження Москви за вбивство сл. п. Степана Бандери, а також резолюцію про скликання Світового Конґресу для успішного поборювання большевизму у світових маштабах. П-і Слава Стецько з успіхом оборонила на Х-ій Конф. АПАКЛ визнання незалежности словаків і хорватів. Арґументація делеґації АБН справила сильне враження на членів комісії, в якій був також проф. Лев Добрянський, що брав участь у конференції, як представник Комітету Поневолених Націй. Не помогли протести в обороні „єдинонеділимої" зі сторони АЦЕН (албанець Ґермані), Поремського від НТС та Ліґи самовизначення народів (Ауер — Франція)... Ця міжнародна конференція наче прийняла концепцію АБН. Американська делеґація підтримувала проєкти делеґації АБН, не зважаючи на те, що в минулому ті самі люди ставились критично до становища АБН.

На конференції діяли чотири комісії, і на двох з них речником була від АБН пані Слава Стецько. На тлі минулих історичних фактів дивно і знаменно звучить те, що щирими приятелями АБН, а в цьому і української визвольної справи, завжди є представники сусіда України — Туреччина.

Головну промову на відкритті конференції, АПАКЛ мав президент вільного Китаю Чан Кай-ші. Преса, радіо і телевізія широко звітували про хід конференції. Колишній віцепрезидент ЗДА Ричард М. Ніксон виголосив гостру протибольшевицьку промову. Стрічу делеґатів АБН з Ніксоном передано через телевізію, а також фільмовано. Маршал Чанг цікавився акцією АБН і революційно-визвольною боротьбою в Україні.

На прощальному бенкеті у вільнокитайському парляменті промовляв перед сотнями почесних гостей, від імені всіх членів і обсерваторів — голова ЦК АБН Ярослав Стецько, що було передане через радіо телевізію і фільмовано. Промову голови АБН Ярослава Стецька прийняли бурхливими оплесками. Ку Ченґ-канґ, який дав це прийняття в характері ґенерального секретаря Національної Асамблеї Китайської Республіки, найвищого законодатного органу, сердечними словами подякував за прощальне слово від усіх учасників конференції, виголошене Ярославом Стецьком, в якому відмічено значення вільного Китаю у світовій боротьбі проти російського імперіялізму і колоніялізму й основні ідеї цієї боротьби, як теж позиції уярмлених націй. Другим промовцем був ректор Римського університету, який висловив подяку за сердечність і теплоту, що їх зустріли усі учасники збоку урядових кіл і населення вільного Китаю. Заключне слово на закінчення конференції мав Прем'єр вільного Китаю.

Беручи до уваги ці й інші факти, треба ствердити, що визвольна українська справа таки займає важливе місце на форумі протимосковського світу.

Слухачі нагородили доповідача бурхливими оплесками. Отець Смаль зворушливими словами дякував голові АБН, достойному п. Ярославові Стецькові, за його доповідь.

На третій день п. Я. Стецько дав 45-хвилинне інтерв'ю через радіостанцію КТЛН, в якому інформував про завдання АБН та українську визвольну справу. Найдовше інтерв'ю, получене з обідом, відбув голова АБН Ярослав Стецько з двома представниками відомого католицького часопису „Ди Реджистер".

К. Крупський

Ігор Шуст — віце-директором-асистентом Філядельфійського Національного Банку

15 грудня м. р. Ігор Шуст був найменований на віце-директора-асистента Філядельфія Нешенел Банк і став одним із чотирьох керівників заграничного відділу 22-го щодо величини банку ЗДА. Ігор Шуст несе повну відповідальність за всі банкові операції в державах Південної Америки і зокрема до його виготовлювання пляну праці, принимання нових урядників і укладання бюджету.

Свою номінацію Ігор Шуст дістав у вислідi успішної праці на становищі члена Управи заграничного відділу того ж банку, За3 неповна два роки під його керівництвом висота банкових вкладів в країнах Південної Америки зросла майже вдвоє, торговельні фінансування короткого терміну майже потроїлись, а крім того він приєднав до співпраці з Філядельфійським Національним Банком кілька нових центральних банків Латинської Америки.

Кілька разів в році Ігор Шуст відвідує всі країни свого району і в тому часі він мав нагоду вести переговори з трьома президентами південно-американських держав.

Договір про позичку для Перу Ігор Шуст підписав разом з президентом держави Беляунде-Тері.

Ігор Шуст бере активну участь в українському громадському житті, є активним пластуном і членом Кредитової Комісії кооперативи „Самопоміч" у Філядельфії.

Ігор Шуст

Ігор Шуст належить до молодшого покоління. Він родився в Україні, але середню освіту і університетські студії закінчив в Америці. Солідною працею над самим собою, точним виконуванням обов'язків, творчою ініціятивою і здоровою амбіцією він вийшов на одно з найвищих банкових становищ, які займають українці в цій країні. Бажаємо йому успіхів в його професійній і громадській праці.

Р. І.

На могилу д-ра Ростислава Біласа

У 34-35 числі „Лікарського Вісника" за жовтень минулого року була обширна стаття д-ра Михайла Логази про д-ра Ростислава Віласа з нагоди його 80-ліття. Наприкінці своїх навіяних великим сантиментом завваг про життя і громадську діяльність свого старшого професійного колеги, названий вгорі автор-лікар висловлював д-рові Біласові з його 80-літтям, як сеньйорові українського лікарського світу і видатному громадянинові, побажання „кріпкого ще здоров'я на многі літа". На превеликий жаль, те бажання не здійснилось. 7 грудня 1964 року д-р Ростислав Білас помер у Мюнхені і був похоронений на Вальдфрідгофі в три дні пізніше. До участи в його похороні окремою жалібною листівкою закликало Об'єднання Ветеранів Української Галицької Армії в Німеччині.

З д-ром Ростиславом Біласом зійшла в могилу одна з маркантних постатей української визвольної війни, видатний лікар-громадянин, людина хрустальної вдачі і дійсний джентлмен. Народжений 10 червня 1884 року в Надвірній в Галичині, ходив до гімназії в Коломиї і Яслі, медицину студіював у Львові і дістав лікарський диплом у 1910 році. Але поважну частину свого життя перевів — у війську. Служив як активний лікар-старшина в австрійській армії та перейшов вишкіл у військово-лікарській академії Юзефінум у Відні. Перед вибухом першої світової війни спеціялізувався ще у внутрішніх недугах на клініках у Відні. Під час війни був полковим лікарем на фронті у ранзі сотника, а від 1916 служив при військовій команді у Львові. Дістав в австрійців 7 військових відзначень.

Після Листопадового перевороту віддався негайно до розпорядження української влади. Він став санітарним референтом при Державному Секретаріяті Військових Справ і членом Державної Санітарної Ради у Станиславові, діставши ступінь отамана. Перейшов в рядах УГАрмії визвольну війну і дістався в травні 1919 р. в польський полон.

Щойно відтоді дістав змогу вести приватну лікарську практику, спершу в Бориславі, пізніше у Львові, ординуючи літом у Трускавці. За другої світової війни лікарював спершу ще у Львові, але втік від большевиків до Лодзі, де заснував Українське Лікарське Об'єднання. Переїхавши до Німеччини, працював як лікар у Пассав, Гайдельберґу, врешті в Реґенсбурзі, бувши завжди одним з найактивніших українських громадських діячів-еміґрантів. На 74 році життя перейшов на пенсію. Його 80-ліття вшанувало українське громадянство в Мюнхені, не припускаючи, що Ювілят недовго вже буде в живих. Д-р М. Логаза покликається у своєму нарисі в „Лікарському Віснику" на пригадку д-ра Богдана Питлика в „Шляху Перемоги", що поруч із д-ром Біласом були в живих ще інші чотири наші колишні лікарі військовики: Володимир Білозор, Богдан Питлик, Микола Терлецький і Володимир Щуровський. Сам д-р М. Логаза пригадав, що поруч із д-ром Біласом ординували у відомих галицьких живцях ще д-р Михайло Вахняниħ у Моршині, д-р Маркіян Дзерович у Щавниці (тепер живе у Відні) і д-р Роман Осінчук у Черчі — тепер у Ню Йорку.

Ім'я і світлини д-ра Ростислава Біласа увіковічнені в книжкових виданнях про українські визвольні змагання.

Належить поклін пам'яті того видатного українського лікаря - військовика - громадянина.

Л. М.

УКРАЇНСЬКІ ВЛАДИКИ Й УСТАНОВИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

го Отця з подякою за номінацію. В телеграмі УНСоюзу до Їх Еміненції кардинала Йосифа Сліпого сказано:

„З нагоди найменування Вашої Еміненції на Кардинала, прохаємо прийняти найсердечніші ґратуляції та найкращі побажання в імені членів Українського Народного Союзу в Америці і Канаді. Нехай Всемогучий Господь збереже Вашу Еміненцію в своїй божественній ласці та наділить многими-многими літами доброго здоров'я ради нашої Церкви і нашого Українського Народу".

У телеграмі УНС до Святішого Отця сказано:

„Наші члени в З'єднаних Державах Америки і в Канаді, кількість яких перевищує 84.000, сповнені радістю на вістку, що Ваша Святість найменували Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого на Кардинала. Висока почесть, надана Українській Церкві, одушевить наш нарід по всьому світу. Ми глибоко вдячні Вашій Святості за цей черговий вияв любови і батьківської опіки нашому Українському Народові та нашому улюбленому Верховному Архиєпископові".

Обидві телеграми підписали всі члени Головного Екзекутивного Комітету: гол. предсідник Йосип Лисогір, заступники головного предсідника Степан Куропась і Анна Герман, головний секретар Ярослав Падох та головний касир Роман Слободян, як також редактор „Свободи" Антін Драган.

Окремою телеграмою привітав новонайменованого кардинала Його Еміненцію Йосифа Сліпого Український Конґресовий Комітет Америки, як також численні інші американсько-українські установи.

У Бельгії живе понад 3.000 українців

Брюссель. — З узглядненням можливих статистичних відхилень стан українців у Бельгії мав би виглядати наступно: 0-6 літ — 311, 7-14 л. — 423, 15-20 л. — 300, 21-60 л. — 1957, понад 60 л. — 79.

Разом це дає суму — 3070 осіб. Поза цією статистикою є ще коло 2.000 українок одружених з бельгійцями, що не беруть участи в українському суспільному житті. Частина з них є членами т. зв. Союзу совєтських патріотів. Мимо значного їх числа Союз совєтських патріотів у своїх школах провадить навчання лише російської мови, а не української. Коло 25% українських родин мають свої власні будинки.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І її ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми:

СПИСОК ч. 5.

В. Богданів, Лонг Айланд	$10.00	М. Попович, Таунтон	1.00
І. Біньковський, Дербі	8.00	О. Зубик, Форд Сіті	1.00
Н. Прегар, Міннеаполіс	5.00	П. Яц, Шикаґо	1.00
Д-р Т. Мацьків, Форт Саскачеван	5.00	В. Візерканюк, Лафаєт Гіл	1.00
А. Ратич, Ірвінгтон	4.00	М. Шарон, Броктон	1.00
І. Кикирбо, Шикаґо	4.00	А. Зупик, Ірі	1.00
П. Молодович, Кліфтон	4.00	С. Савицький, Мейплвуд	1.00
П. Пайтра, Ню Йорк	3.00	П. Пугач, Боффало	1.00
І. Терлецький, Пітсбурґ	3.00	М. Гуцуляк, Сан Джозе	1.00
В. Гаврилик, Патерзон	3.00	В. Синовицький, Монтреаль	1.00
П. Авраменко, Ню Йорк	3.00	Г. Дереч, Ріґо Парк	1.00
І. Швайка, Гемстед	3.00	С. Чапек, Мілвіл	1.00
О. Підлусьна, Ірвінгтон	3.00	А. Кільмен, Брістоль	1.00
М. Дзядик, Ґлестонбурі	3.00	І. Чарторийський, Честер	1.00
М. Левенцон, Філядельфія	3.00	М. Ляшенко, Шикаґо	1.00
В. Вайор, Дітройт	3.00	І. Кулинич, Шикаґо	1.00
Д-р М. Семчишин, Нюарк	3.00	І. Гела, Анзонія	1.00
С. Курепась, Шикаґо	3.00	Інж. Я. Білинський, Лос Анджелес	1.00
М. Токар, Рочестер	3.00	А. Гуска, Пітсфілд	1.00
С. Пилищук, Ґендерзон	3.00	Л. Марків, Ню Гейвен	1.00
А. Соколовська, Форт Лаудердейл	3.00	Г. Плекан, Ст. Джозеф	1.00
Д-р Т. Соболь, Кісвіл	3.00	І. Васюта, Філядельфія	1.00
С. Антонюк, Акрон	3.00	А. Терещенко, Ріджвуд	1.00
Я. Городецький, Джаксон Гайтс	3.00	І. Пиртко, Філядельфія	1.00
В. Чорней, Літтел Фолс	2.00	І. Бойко, Дітройт	1.00
І. Тарапата, Марлет	2.00	К. Креховський, Гемден	1.00
С. Жураковський, Річмонд	2.00	Г. Левчук, Бронкс	1.00
М. Еліяшевський, Гамтрамк	2.00	А. Кібюк, Вайтстон	1.00
В. Керницький, Дітройт	2.00	В. Попович, Форест Гілс	1.00
Н. Павловський, Моріс	2.00	Г. Яськів, Кліфтон	1.00
В. Гермак, Сафери	2.00	М. Дрозд, Пітсбурґ	1.00
М. Олійник, Альтуна	2.00	С. Вирста, Парма	1.00
Ю. Шеремета, Зеймор	2.00	М. Славятинський, Філя.	1.00
Т. Лопадчак, Асторія, Л. А.	2.00	Б. Білинський, Ірвінгтон	1.00
В. Воднарський, В. Істон	2.00	І. Бартків, Флінт	1.00
А. Петрик, Палатайн	2.00	Б. Ганудя, Бостон	1.00
К. Верескля, Бронкс	2.00	М. Дудич, Шикаґо	1.00
Р. Воробкевич, Дітройт	2.00	І. Палавич, Дітройт	1.00
В. Дідошак, Рочестер	2.00	А. Кострини, Вашінґтон	1.00
В. Криса, Лейквуд	2.00	Н. Сліпченко, Мангайм	1.00
А. Дорошенко, Шикаґо	2.00	І. Карашівський, Гартфорд	1.00
М. Фецак, Філядельфія	2.00	о. В. Танчак, Ню Брансвік	1.00
І. Сорока, Філядельфія	1.00	С. Кулик, Рочестер	1.00
М. Струк, Клівленд	1.00		
М. Муськів, Бруклин	1.00		
А. Кудрик, Йонкерс	1.00		
М. Табачук, Пасейк	1.00		

В списку ч. 4 Пресфонду помилково подано прізвище О. Мазуренко, Бетлегем $4.00, має бути О. МАРУНЕНКО, Бетлегем $4.00.

ПОДЯКА

Дуже сердечно дякуємо Докторові Д. ТКАЧУКОВІ в Гемтремку, Міш., за добру опіку мною в шпиталі і мойого мужа та який доглядав нас як рідний батько. За це складаємо нашу щиру вдячність і подяку, щоб прожив в здоров'ї на многі літа.

Вдячна — Анна ДУТЧАК, Дітройт, Міш.

†

Д-р БОГДАН ГВОЗДИК

лікар у Pilgrim State Hospital, West Brenntwood, L. I.
помер несподівано, дня 8-го січня 1965 року,
на 57-му році життя.

Похоронного обряду довершив з церкви св. Духа на цвинтар Evergreen у Брукліні гімназійний товариш Покійного о. декан Володимир Андрушків у сослуженні о. Зиновія Павловича й при чудовім співі маестра Лева Рейнаровича. Зворушливими словами попращав о. декан Андрушків свойого Товариша в імені опечаленої дружини й невилічимо хворої матері, як теж від себе, друзів юних літ, і товаришів праці. „Покійний — говорив о. декан Андрушків — від раньої молодости мріяв бути лікарем і мандрувати світами, щоб осягнути свою ціль. І хоч незавидна доля не дозволила йому ані одного дня бути лікарем на Рідній Землі, Пан Біг при кінці життя привів його до товариша зі шкільної лавки, щоб цей попровадив і попращав його на дорогу Вічности".

В. О. С.

Замість квітів на домовину
бл. п. д-ра ЯРОСЛАВА ХМІЛЕВСЬКОГО
Товариша шкільної лавки й нашого Приятеля
складаємо 10 дол.
на цілі Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку.

Родині Покійного в її горю, пересилаємо висловИ щирого співчуття.
Елеонора і Іван ГРЕЩАКИ

МИКОЛА ЛІВИЦЬКИЙ
Голова Виконавчого Органу
Української Національної Ради.

ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

(Зміст доповіді, виголошуваної в різних осередках Америки і Канади восени 1964 р.)

(7)

Але, найголовніше, твердженням що УРСР — українська держава, робиться кепську прислугу українцям, які в підневольних умовах на Батьківщині намагаються мати хоч якісь національні здобутки. Це вони змушені повторювати московську пропаганду, ніби УРСР, проти якої вони, українці, ставлять опір, це суверенна і незалежна українська держава. Як же нам повторювати добровільно те, що вони роблять з примусу? Чим більше ми безкомпромісові в цьому питанні, чим упертіше твердимо, що УРСР — це підміна (ерзац) держави, правна фікція, знаряддя в руках Москви, — тим більше ми підсилюємо тих, які борються на Батьківщині, і даємо їм аргументи в їхній боротьбі.

Уявім собі, що якісь українські комуністи, навіть на провідних найвищих становищах, це укриті українські патріоти-самостійники. Тож ми їм допомагаємо, коли твердимо, що української держави там немає! Це улегшує їм ставлення вимог до тої самої Москви. Вони мають змогу сказати своїм московським „товаришам" таке: Добре, все в порядку. Ясна річ, що УРСР вповні незалежна і суверенна держава. Але от оті „кляті буржуазні націоналісти" за кордоном твердять, що такої держави немає, і приводять на доказ своїх тверджень незаперечні факти. Тож давайте, панове з Москви, якісь концесії, щось таке, на підставі чого нам було б легше поборювати пропаганду отих буржуазних націоналістів!

6. Роля і завдання українців у вільному світі.

Увесь світ проти війни. Це зрозуміло, бо, при можливості застосування у війні атомової зброї, війна означала б жахливу катастрофу для всього людства. Українська визвольна політика повинна теж виключати війну, як засіб визволення України. Поперше тому, що в противному разі нас уважали б за „підпалювачів війни", а з такою маркою неможливо обороняти українську справу на міжнародному форумі. Подруге тому, що війна з ужиттям атомової зброї означала б катастрофу насамперед також для України. Що мали б ми за вільну Україну, якби її територія являла собою пустелю, а більшість населення згинула б?

Належить також виключити війну з ужиття лише т. зв. конвенціональної зброї (без застосування атомових бомб), бо така війна може легко, в той чи інший момент її тривання, обернутися в атомову війну. Не виключена можливість льокальних, „малих" воєн, але вони не вирішують спірних справ.

Про те, якщо ми відкидаємо війну, то, з другого боку це неправда, що є тільки дві можливості у відносинах поміж Заходом і Сходом: війна або мирна коекзистенція (коекзистенція в розумінні зближення, приязни). Між цими двома можливостями є величезний діяпазон. І справді, поза загальною, світовою війною з ужиттям атомової зброї може бути фактична (неформальна) війна без атомової зброї, як це було в Кореї, де з одного боку були держави західнього світу на чолі з ЗДА, а з другого, фактично, червоний Китай і СССР, хоч формальної світової війни ніби не було. Можуть мати місце, як уже згадувалося, льокальні війни. Далі може бути зірвання дипломатичних зносин поміж державами західнього світу на чолі з ЗДА і Совєтським Союзом, але без війни. Далі — повна економічна й усяка інша бльокада Совєтського Союзу збоку Заходу. Ще далі — допомога західнього світу для визвольно-революційних рухів поневолених Москвою народів, також без війни. І, врешті, т. зв. ідеологічна боротьба, про яку Хрущов говорив, що в цій ділянці (в ділянці ідеології) не може бути ніякої „коекзистенції" поміж комунізмом і капіталізмом, але на що в західньому світі мало звернули уваги.

В загальному можна ствердити, що під цю пору в західньому світі мають вирішальний вплив противники т. зв. твердого курсу політики супроти Совєтського Союзу, вважаючи, що така політика може вивести Москву з терпіння, і вона сама розпочне війну. Такі побоювання, на маю думку, безпідставні, бо, повторюю, Москва боїться війни і її воєнні погрози — це, у великій мірі, блеф. Проте, в цей момент, тяжко сподіватися рішучішої політичної лінії збоку західнього світу, зорієнтованого ще сьогодні на політику мирної коекзистенції. Та, не зважаючи на це, нашим завданням повинна бути дальша наполеглива праця серед політичних кіл західнього світу, праця, скерована проти політики коекзистенції, як проти політики згубної — і для Заходу, і для нас.

Ми маємо далі працювати в тому напрямку, щоб старатися переконати міродайні політичні кола західніх держав, насамперед ЗДА, що зміни тоталітарного комуністичного режиму і повалення російсько-совєтської імперії досягти можна. Шлях до цього йде ані через війну, ані через політику мирної коекзистенції, але через внутрішні процеси спротиву серед усіх народів, поневолених диктаторсько-тоталітарним режимом совєтського імперіялізму, при умові солідарного наставлення й активної допомоги збоку Заходу.

Для цього західній світ повинен би: а. Бути далі постійно в стані поготівля, а не заколисувати себе мріями про можливість „мирного співіснування", себто зближення з Совєтським Союзом, і не спішитися з допомогою для Москви проти Китаю; б. Не спричинятися до піднесення економічної потужности Москви і до переборення її внутрішніх труднощів, що збільшило б її натиск на поневолені народи; в. І — справді, на ділі підтримувати визвольні рухи поневолених народів, себто повернутися до перших несміливих спроб тої політичної лінії, що має назву „політики визволення", про яку свого часу багато говорилося й писалося, але яка по-справжньому ніколи не була застосована.

На жаль, ми (не тільки українці, але й представники інших поневолених народів) досі не змогли переконати політичні кола західнього світу в тому, що найсильніша зброя проти совєтсько-російського імперіялізму — це визвольні рухи поневолених народів. Чи маємо зневіритися дотеперішніми неуспіхами й „спуститися на дно", чи далі вперто триматися нашої лінії і далі робити все, що від нас залежить? Пам'ятаймо тільки про одне: історія не робиться з дня на день, за короткий час!

Український Військово-Історичний Інститут при НТШ

Наукова конференція відбулась 17 жовтня 1964 р. з доповіддю: Похід З'єднаних Українських Армій на Київ восени 1919 року.

Доповідь прочитав Ген. Штабу, ген. хор. А. Валійський.

Доповідач на вступі зазначив, що це вже третя доповідь на тему Київської офензиви.

В першій доповіді в ОбВУА в Ню Йорку, він розглянув наступ центральної Київської групи, в другій — операцію південної групи в районі Вапнярки, а тепер переводить критичну аналізу самої концепції Київської операції та старається відповісти на питання, чи та офензива на Київ була стратегічно оправдана, та чи взагалі була вона на той час і в тій ситуації потрібна.

На думку доповідача є доцільно підкреслити стратегічні помилки, які з сьогоднішньої перспективи можна буде виявити на підставі історичних джерельних матеріялів та особистих спогадів учасників цих подій. Доповідач пригадав засади, яких не вільно забувати при опрацьовуванні наказу до офензиви, а ними є:

1) Армію до офензиви можна вжити тільки тоді, коли вона добре зорганізована, добре озброєна та випочита фізично і морально. Якщо армії бракує цих властивостей, вона повинна перейти до дефензиви.

2) Є річчю виключеною, щоб одною операцією керували два штаби.

3) Не вільно розпочинати офензиву, залишаючи в свойому запіллі, або на крилах, сильного ворога.

4) За вяску ціну уникати ведення війни на два фронти.

Він з'ясував нашу ситуацію з липня 1919 року, коли наступило об'єднання Українських Армій. І так УГА, залишивши рідні терени, була пригноблена морально, фізично вичерпана, мала брак зброї і амуніції, майже у всіх бригадах бойовий стан зменшився на 50-60%. Отже УГА потребувала часу на реорганізацію, поповнення, дозброєння і відпочинок. Що до Армії Наддніпрянської, то вона під цим оглядом була в ще гіршій ситуації ніж Галицька.

Взагалі стан моральний, фізичний і матеріяльний обох Укр. Армій був такий, який не дозволяв вжити їх до офензиви та ще з завданням таким далеким, трудним і неясним, як здобуття Києва.

Під час офензиви на Київ перша і друга фази керувалися двома штабами: штаб Дієвої Армії і Начальна Команда Галицької Армії, що є недопустиме, і тільки по здобутті Жмеринки 10 серпня, був утворений Штаб Головного Отамана, в складі якого були наддніпрянці і галичани.

Розпочато офензиву на Київ, залишивши в свойому запіллі в районі Миколаїв-Херсон 14 совєтську армію, яка складалася з трьох дивізій від 20-25 тисяч штиків. Як забезпечення від тієї армії залишено тільки одну дивізію в районі Вапнярки в складі від 3.000-3.500 вояків.

В міру поступу офензиви на Київ, виринав другий фронт проти Денікіна, що ще більш ускладнило ситуацію.

На нараді в Штабі Головного Отамана 10 серпня 1919 року, було три питання до вирішення: наступ на Галичину, наступ на Київ і наступ на Херсон-Одесу. Щодо першого питання, то майже не було дискусії, бо всі приявні були згідні, що похід на Галичину був би рівнозначним оголошенню війни не тільки Польщі, а й цілій Антанті.

Що до двох наступних питань, то наші військові фахівці, не могли прийти до однієї думки, куди скерувати головний удар — на Київ, чи Одесу.

Проаналізувавши обидва напрямки, можна прийти до наступного висновку: так Київський як і Одеський напрямки, не мали жодного стратегічного значення. Під поглядом політичним, Київ мав більше значення, ніж Одеса, але воно могло бути тільки тимчасове. Під поглядом економічним, Одеський напрямок був вигідніший ніж Київський бо крім природних багатств Херсонщини, там були також великі склади воєнного матеріялу. Під поглядом оперативним, обидва напрямки були дуже небезпечні і ризиковні, бо в разі наступу на Київ — була небезпека з боку 14 совєтської армії, а в разі наступу на Одесу — небезпека з боку 12 сов. армії, що боронила Київський фронт. Отже все те змушувало нас скоріше до прийняття активної оборонної постави, аніж офензивної.

Чим же ж тоді можна виправдати операцію на Київ? На думку доповідача тільки тим, що національно патріотичні імпульси перемогли холодні міркування стратегії.

На думку доповідача, була ще одна можливість, якої не брали тоді до уваги — це дефензивна чи оперативна оборона на лінії, яку осягнули наші армії до 10 серпня, т. з. на лінії Шепетівка-Буг до Дніпра. Це була найкоротша лінія із забезпеченими крилами.

Першим етапом цієї оборони було б знищення осамітненої 14-ої сов. армії південною групою ген. О. Удовиченка, зміцненою для більшого і скорого ефекту, Запорізьким і одним Галицьким Корпусами, після чого ця група переходила б до резерви за правим крилом армії.

Що ще конкретного давала оборона? Час для відпочинку, реорганізації, дозброєння, поповнення армій з терену Поділля, Херсонщини та частини Волині, час на зіграння наших штабів, час на організацію постанських відділів і координацію їх дій в запіллі ворога з діями регулярної армії.

На весну 1920 року, після ліквідації большевиками Денікіна, наші армії могли б перейти до офензиви на Київ, яка, на думку доповідача, мала б успіх, бо мали б тільки одного ворога-большевиків. Але беручи навіть найгіршу для нас ситуацію, що в наступі на Київ большевики нас розбили б, то обидві наші армії — Наддніпрянська й Галицька, могли б відходити разом на південь в напрямку на Румунію, табори інтернованих якої не були б гіршими від польських.

Доповідач не твердив, що, принявши вище згаданий плян, можна було б цілковито уникнути катастрофи, але можливо, що ця катастрофа не була б такою трагічною, як восени 1919 року, коли одна армія пішла направо, а друга на ліво.

Кількадесять слухачів вислухали з заінтересованням незвичайно цікаву, фахово опрацьовану доповідь.

В запитах взяли участь: д-р Галій, д-р. Король, д-р Калина, д-р Ничка, пол. Дідченко, п. Вудкевич, сот. Тамарський.

Конференцію перевів директор УВІІ проф. Калина.

В. К.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J. 07303

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....

Д-р Дмитро Бречка

(Посмертна згадка)

4 серпня 1964 р. помер на левкемію в лікарні Волтгем біля Бостону, Масс. д-р Дмитро Бречка, колишній поручник української Галицької Армії.

Дмитро Бречка народився 11 жовтня 1894 р. в селі Корнях коло Угнова, раво-руського повіту, в заможній, національно - свідомій селянській родині. Початкову школу закінчив в Раві Руській, а в 1912 р. українську академічну гімназію у Львові. В тому році почав студії на правничому факультеті львівського університету.

З вибухом 1-ої світової війни, покликаний до австрійського 89 піх. полку, в якому відбував службу на російському, італійському та румунському фронтах, в ранзі ляйтенанта. По розпаді Австрії вернувся на батьківщину, де застає вже українську владу, але й одночасно нову війну з поляками.

Негайно зголосився до рідного війська, вперше бере участь в бою за Раву Руську, а після зайняття того міста поляками, — визначається особливо в двомісячних затяжних боях на Угнівському відтинку фронту, в обороні своєї тіснішої батьківщини.

Між іншим, поляки спалили 7-го січня 1919 р. — на саме Різдво — його рідне село Корні, що переходило кілька разів з рук до рук.

Угнівський курінь, в якому Д. Бречка командував першою сотнею, що складалася виключно з добровольців, а одна чота сотні (хор. М. Табака) походила із села Ульгівка на пограниччі Холмщини — став ядром і зав'язком 9-ої Бригади УГА. З діями цієї бригади і цього куреня нерозривно пов'язаний бойовий шлях Покійного від Угнова, Белза аж до Києва.

В жовтні 1919 р. в бою з денікінцями під Оратовим був поранений. В кінці квітня 1920 р. попав при ліквідації УГА до польського полону. В таборі полонених в Тухолі перебував до травня 1921 р.

Вернувшися додому, не піддавався зневірі після програної війни, включився в ряди відбудовників зруйнованого війною й окупацією громадсько-культурного життя.

Став членом УВО та головою повітової студентської організації, що в той час складалася в більшості з колишніх старшин української армії.

Перервані війною студії продовжував в Українському Тайному Університеті у Львові, які закінчив дипломом доктора прав. В 1925-39 рр. та в рр. 1941-44 та в часі німецької окупації працював в Ревізійному Союзі Українських Кооператив у Львові.

В 1944 р. еміґрує на захід, в 1950 р. переселився з рідною з табору переміщених в Ляндеку, Австрія, до Бостону в Америці.

Тут брав активну участь в українському громадському житті майже до самої смерти, яку не зміг одначе вже подолати. Часто виступав з добре опрацьованими доповідями, учителював в парафіяльній школі, належав до виховної ради СУМА.

Покійний залишив дочку Віру, зятя Михайла Гриценка, двох внуків та двох братів і дві сестри в Польщі.

Його дружина Осипа померла в Бостоні кілька років тому.

Св. п. Дмитро Бречка дописував також і до української преси, в перщій мірі до „Свободи". Між іншим була надрукована там в 1962 р. Його більша стаття - спогад „До історії 9-ої Белзької Бригади УГА" — добрий історичний причинок.

Оця коротка посмертна згадка нехай буде виявом щирого жалю живих Його бойових побратимів та нехай буде замість грудки рідної землі на Його могилу із далекої батьківщини.

Честь Його світлій пам'яті!

Зенон Стефанів
кол. хорунжий 9-ої Бр. УГА

„БОЛГАРСЬКА ПОЕМА" УКРАЇНСЬКОГО КОМПОЗИТОРА

Так названа замітка в „Літературній Україні" з 15 січня: „Музичний форклой болгарського народу, його багата історія надихнули українського композитора М. В.Дремлюгу на створення нового симфонічного твору „Болгарська поема".

Поема складається з трьох частин. Перша — заснована на жартівливій пісні, що іскриться гумором і веселістю, „Задумав я женитися". У другій і третій частинах автор розвиває ліричну мелодію „Де ти, радість, де ти, щостя, друже любий", і філософську тему пісні „Молодість", у якій співається, що молодість не вічна і треба пам'ятати про це".

Збори Відділів Українського Народного Союзу

СУБОТА, 30-го СІЧНЯ 1965 р.

ГАРТФОРД, Конн. Річні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя — 277 Відд. о год. 7-ій веч. в домі Укр. Горожанського Клюбу, 53 Whitmore St. На порядку зборів: звіти Управи і Контр. Комісії та вибір Управи на 1965 р. Безпосередньо по зборах Відділу відбудуться річні збори Каси Хворих з річним звітом та вибором Комісії Каси Хворих. Проситься всіх членів взяти участь у зборах. — Управа.

НЕДІЛЯ, 31-го СІЧНЯ 1965 р.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Річні загальні збори 414 Відд. ім. През. Волошина, о 12-ій год. дня (після послідньої Служби Божої в церковній залі при Джордж вул. На порядку нарад: звіт Управи за діловий 1964 рік та вибір нової управи на 1965 р. Проситься членство вирівняти свої залеглі вкладки, щоб мати право голосувати, як також численно прибути на збори. — Управа.

АКРОН, Огайо. На відбувшихся зборах Б-ва Сош. Св. Духа — 295 Відд. дня 17 січня, перевибрано управу на 1965 рік в такому складі: Т. Кост, предс., С. Москалюк, заст., С. Мотрович, кас., В. Галамай, заст., В. Пулк, секр., В. Лесняк, заст., Н. Іванищук, П. Гайда і П. Яцечко — Контр. Ком.; І. Голубка, К. Зепко і І. Куцик — надзирателі хворих; С. Берегуля — дверник. — В. Пулк, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Т-во ім. Ів. Франка — 334 Відд. на річних загальних зборах 10 січня ц. р. вибрано Управу в такому складі: Н. Задерецький, гол., С. Вохонок, фін. секр., І. Холодняк, рекр. секр., А. Ванаш, заст. гол., М. Вохонок, заст. фін. секр. Контр. Комісія: Ю. Коцітський, гол., М. Филяк і П. Вохонок — члени. — Управа.

Посмертні згадки

ІВАН ХМУЖИНСЬКИЙ, довголітній член Т-ва Дарахівщина — 275 Відд. в Джерзі Сити, Н. Дж., помер 4 січня 1965 р. на 81-му році життя. Покійний походив з с. Тютьків, пов. Теребовля, Зах. Україна. Залишив в глибокому смутку дружину Катерину, 3 дочки Йосифину, Анну і Емілію, 9 внуків і 4 правнуки. Похорон відбувся 8-го січня 1965 р. з похор. заведення до римо-кат. церкви St. Paul Cross Church, відтак на цвинтар Св. Хреста в N. Arlington, N. J., при участі родини і приятелів.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Юрків, секр.

ФРАНКО ТУРАНСЬКИЙ, довголітній член Т-ва Дарахівщина — 275 Відд. УНС в Джерзі Сиі, Н. Дж., помер 9 січня 1965 р. на 50 році життя. До ЗДА приїхав молодим хлопцем з с. Острівець, пов. Теребовля, Зах. Україна. Залишив в глибокому смутку дружину Ядвіґу, синів Франка і Едварда, брата Івана і вуйка Михайла. Похорон відбувся 13 січня з пох. заведення до римо-кат. церкви Ченстохова, відтак на цвинтар Св. Хреста в N. Arlington, N. J. при участі родини, приятелів і членів Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Юрків, секр.

СОФІЯ КОСМИНА, членка Братства Василія — 168-ий Відд. УНС в Перт Амбой, Н. Дж., померла 29-го грудня 1964 р. на 48 році життя. Покійна нар. в Перт Амбой, Н. Дж., і до УНСоюзу вступила малою дитиною. Полишила в глибокому смутку маму Ксеньку, сестру Анну, братів Василя і Степана. Похорон відбувся 2 січня 1965 р. з пох. заведення до церкви св. Димитрія в Картерет при участи родини, знайомих та членів Братства. Похована на цвинтарі в Вудбріч, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Гр. Бабин, секр.

ТАРЗАН, ч. 5376. Сильний...

TARZAN AND HIS COMPANIONS WERE QUICKLY SURROUNDED BY A GROUP OF SAVAGE WARRIORS.

10-27
5376

"WHO ARE YOU?" DEMANDED THE APE-MAN. "WE MEAN NO HARM."

"QUIET!" SNARLED A SPOKESMAN. "SAVE YOUR QUESTIONS FOR THE STRONG ONE!"

Тарзана та його компаньйонів швидко оточила група диких воїнів.

— Хто ви такі? — запитував мавполюд. — Ми вам не є шкідливі!

— Тихо! — гаркнув їх представник. — Зберігай свої запити для Сильного!